

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Rahmân ve Rahîm Olan Allâh'ın Adıyla

1. Baskı
1425 H.- 2004

ŞAFİİ VE HANEFİ MEZHEBİNE GÖRE
İSLÂMÎ KÜLTÜR

GENÇLER İÇİN

SERİ
3

İÇİNDEKİLER

● TRANSKRİPSİYON	5
● ÖNSÖZ	6
● AKÂİD BÖLÜMÜ	8
● İBÂDET BÖLÜMÜ (Şafii mezhebine göre)	20
● İBÂDET BÖLÜMÜ (Hanefi Mezhebine göre)	36
● İSLÂMİ AHLÂK BÖLÜMÜ	52

TRANSKRİPSYON

Arapça söylenişine göre uygun olmak şartıyla Türk İmlâ Kılavuzu'na göre belirli kelimeler yazılmayacaktır.

Bunlar:

- 1-Allâh'ın İsim ve Sıfatları.
- 2-Peygamberlerin İsimleri.
- 3-Kur'an'daki Sureler.
- 4- Hicri Aylar.

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ									
N	ن	Ğ	غ	Ş	ش	Ĥ	خ	E	ا
H	ه	F	ف	S	ص	D	د	B	ب
V	و	K	ق	D	ض	Z	ذ	T	ت
Y	ي	K	ك	T	ط	R	ر	S	ث
‘	ء	L	ل	Ž	ظ	Z	ز	C	ج
<u>AA</u>	عا	M	م	<u>a,i</u>	ع	S	س	<u>H</u>	ح

ÖNSÖZ

Alemlerin Rabbi olan Allâh'a hamd olsun. Salat ve selam Peygamber Efendimiz Muhammed'e âline ve ashabına olsun.

Allâh-u Teâlâ "Et-Tehrîm" Süresinin 6. âyetinde şöyle buyuruyor :

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا
النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ﴾

Allâh-u Teâlâ, yukarıdaki âyet-i kerimede iman edenlere, nefislerini (kendilerini) ve ehlini (yakınlarını) yakıtı, insanlar ve taşlar olan cehennemden korumalarını emrediyor.

İmam Beyhaki'nin rivâyet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor.

طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ

Manası: " İlim talep etmek (öğrenmek) her Müslüman'ın üzerine farzdır."

Nefsi ve ehli, şiddetli sıcaklığa sahip olan Cehennem ateşinden korumak, sadece Allâh'ın her mükellefe farz kıldığı dini ilmi öğrenmekle ve ehline öğretmekle olur. Çünkü, Allâh'ın farz kıldığı şeyleri yerine getirmeyen ve haram kıldığı şeylerden sakınmayan kişi takva sahibi olamaz.

Farzları ve haramları öğrenmenin yolu ise; bu ilmi, ilim ehlinden almakla olur . Bundan dolayı velinin, bakmakla sorumlu olduğu şahıslara akaîd ilminden, örneğin; Allâh'ın yarattıklarına benzemediğini , hükümlerden, örneğin; neyin farz neyin haram olduğunu öğretmesi gerektiği gibi, aynı zamanda taharetin ve namazın zaruriyetini de öğretmesi gerekir.

Doğruların çarpıtıldığı ve yanlışların yayıldığı bir asırda olduğumuzdan dolayı, din eğitimini yaymak ve yeni nesli sağlam bir terbiyeyle yetiştirmek kolay değildir.

Müesseselerin çoğu mühim olan bu din eğitimini ihmal ederek en son plana bırakmışlardır. Halbuki bu eğitim, öğrencinin halinin düzelmesini sağlar. Onu "Dünya ve Ahiret"te ebedi kurtuluşa götürür.

Kitapların çoğu yanlış görüşler içerdiklerinden dolayı içinde birçok hatalara rastlanmıştır. Dolayısıyla öğrenciler, eğitim açısından bu olumsuzluklardan etkilenmişlerdir . Bu yüzden nesli bu olumsuzluklara karşı uyarmak gerekir.

Bundan dolayı biz de bu işe eğilip, güzel bir amelde bulunarak ilk eğitim merhalesine başlayan öğrencilere yönelik çalışmalara başlamıştık.

Birçok öğrencide seviye tespiti yapıp, bu tecrübelerle dayanarak yaşlarına ve süreçlerine uygun bir “Dini Kültür” kitap serisi hazırlanmıştır. Beş kitaptan oluşan bu seriyi işleyen öğrenci, bitirdiğinde dinde zaruri olan ilmin birçok meselesini öğrenmiş olur. Her kitap eğitim açısından akîdeler, ibâdetler ve İslâmi ahlaklar bölümüne ayrılmıştır.

Kitapların bu şekilde ayrılması, öğrencilere her konuyu yeterli ve tam olarak öğretmek içindir.

“İslâmi Kültür” adı altında bulunan ve beş kitaptan oluşan bu seri, ilk eğitim merhalesindeki çocuklar için hazırlanmıştır. Bu kitaplar çocukların kendilerine ve toplumlarına FAİDELİ birer fert olarak yetişmeleri ve böylece “Dünya ve Ahiretlerinde” kurtuluşa ermeleri için hazırlanmıştır.

AKÂİD BÖLÜMÜ

Birinci Ders	: Allâh`a ve Allâh Resûlü'ne iman etmek	9
İkinci Ders	: İslâm	10
Üçüncü Ders	: Allâh tektir ortağı yoktur	11
Dördüncü Ders	: En faziletli ameller	12
Beşinci Ders	: Peygamberler	13
Altıncı Ders	: Peygamberlerin sıfatları	14
Yedinci Ders	: Allâh' in Resûlü Muhammed	15
Sekizinci Ders	: Mükerrer melekler	16
Dokuzuncu Ders	: Semavi kitaplar	17
Onuncu Ders	: Âhiret günü	18
On birinci Ders	: Kadere iman	19

ALLÂH' A ve ALLÂH RESÛLÜ'NE İMAN ETMEK

Allâh-u Teâlâ “El-Hücurât” Sûresinin 15. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا ﴾

Anlamı: “ Mümünler, ancak Allâh'a ve Resûlü'ne iman eden ve ondan asla şüpheye düşmeyenlerdir”.

Allâh-u Teâlâ'nın her şeyden evvel ezelde var olduğuna iman (kalp ile itikad) etmek farzdır.

Bunun yanı sıra Allâh'tan başka hiç kimsenin ibâdete layık olmadığına ve var olan her şeyi yaratanın O (Allâh) olduğuna iman etmek de farzdır.

Allâh-u Teâlâ ona yakışan kamil sıfatlarla mevsuftur (vasıflıdır). Noksan sıfatlardan münezzehtir. Bütün mekanları yarattı, onlara muhtaç değildir. Mekansız olarak mevcuttur.

İnsanları hidayete erdirmek için Peygamberleri gönderdi. Onların ilki Âdem, sonuncusu Muḥammed'tir. Bazı Peygamberlere kitap gönderdi, bu kitaplar semavi kitaplardır.

Peygamberimiz Muḥammed'ten gelen her şeye iman etmek farzdır. Yani bildirmiş olduğu (dünyada ve Ahirette) hasıl olacak her şeye iman etmek de farzdır. Bunun yanı sıra bütün insanlara ve cinlere gönderildiğine iman etmek de farzdır.

İSLÂM

Allâh-u Teâlâ “ ’Âli-İmrân “ Sûresinin 85. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴾

Anlamı: “Kim İslâm dininden başka bir dini kabul ederse (tâbi olursa) asla ondan kabul edilmeyecek ve Ahirette hüsrana uğrayanlardan olacaktır”.

Allâh-u Teâlâ'nın kullarından razı olduğu ve onlara ona tâbi olmayı emrettiği din İslâm'dır.

İmam Buhari ve İmam Müslim'in rivayet ettikleri bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

”بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ :

الزَّكَاةَ وَ”شَهَادَةَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ حَجِّ الْبَيْتِ وَصَوْمَ رَمَضَانَ

Anlamı:” İslâm beş temel üzerine kurulmuştur: Kelime’yi Şahâdet getirmek namaz kılmak, zekat vermek, hacca gitmek ve oruç tutmak”.

İslâm ve iman birbirine bağlıdır. İmam Ebu Hanife şöyle buyuruyor:

الْإِسْلَامُ وَالْإِيمَانُ مُتَلَازِمَانُ فَلَا يَصِحُّ إِيْمَانٌ بِلَا إِسْلَامٍ وَلَا إِسْلَامٌ بِلَا إِيْمَانٍ هُمَا كَالظَّهْرِ مَعَ الْبَطْنِ

Anlamı: “İslâm ve iman birbirine bağlıdır. İslâmsız iman olmaz ve imansız İslâm olmaz. Onlar bel ile karın gibidir”.

İslâm ve İman; Kelime-i Şahâdeti dil ile itiraf etmek ve kalp ile ona inanmaktır. Müslümanın imanı kâmil olabilmesi için, farzları yerine getirmesi ve günahlardan kaçınması gerekir. Her kim Allâh'a ve Resûlü'ne iman ediyor fakat büyük günahları işliyorsa buna fâsık (günahkar) müslüman veya fâsık mümin denir.

ALLÂH TEKTİR. ORTAĞI YOKTUR

Allâh-u Teâlâ “Muhammed” Sûresinin 19. âyetinde şöyle buyuruyor;

﴿ فَاعْلَم أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ﴾

Anlamı: “Allâh'tan başka ilâh yoktur”.

Allâh-u Teâlâ Vahdaniyet sıfatıyla mevsuftur. Bunun anlamı O'nun tek olması ve ortağı olmamasıdır.Varlığından şüphe yoktur. O'nun başlangıcı ve sonu yoktur. İbadete layık olan O'dur. Ondan başka hiçbir şey ibadete layık değildir .

Allâh-u Teâlâ'nın yaratılmışlara ihtiyacı yoktur. Bilakis bütün yaratılanlar O'na muhtaçtır. Bu alemde O'ndan başka yaratıcı ve rızıklandırıcı hiç kimse yoktur.

Allâh-u Teâlâ O'na yakışan kamil sıfatlarla İlim, Kudret ve İrâdeh gibi sıfatlarıyla mevsuftur. Aynı zamanda noksan sıfatlardan, cahillik, acizlik ve mekan edinmek gibi sıfatlardan münezzehtir.

Allâh-u Teâlâ “Eş-Şurâ” Sûresinin 11. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿ لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴾

Anlamı: “ O, hiçbir şeye benzemez. İşiten ve görendir”.

İmam Zunnün El-Mışriy şöyle buyuruyor:

{ مَهْمَا تَصَوَّرْتَ بِبَالِكَ فَاللَّهُ بِخِلَافِ ذَلِكَ }

Manası: "Hayalinde neyi tasavvur edersen, Allâh ona benzemez.”

EN FAZİLETLİ AMELLER

İmam Buhari'nin rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

“أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ إِيْمَانٌ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ”

Anlamı:” Amellerin en faziletlisi Allâh'a ve Allâh Resûlü'ne iman etmektir”.

İnsanın yapacağı en hayırlı amel Allâh'a ve Allâh Resûlü'ne iman etmektir.

Her kim Allâh'a ve Allâh Resûlü'ne iman etmiyorsa kâfir olur. Allâh-u Teâlâ ona Cehennem'de çok büyük bir azap hazırlamıştır. Allâh-u Teâlâ'nın indinde kâfirin amelleri kabul olmaz. Kâfir olan fakirlere ve yoksullara para vermişse veya dul ve yetimlere yardım etmişse de Allâh-u Teâlâ, kıyamette ona sevap vermez. Çünkü; Allâh'a ve Allâh Resulü'ne iman etmeyen insanın yapmış olduğu namaz, oruç, hac ve zekat gibi salih ameller, Allâh indinde kabul edilmez, kabul olmaz.

Allâh-u Teâlâ “El-Mâ'ideh” Sûresinin 5. âyetinde şöyle buyuruyor;

﴿وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيْمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ﴾

Anlamı:” Kim imana küfredirse yapmış olduğu amellerin sevabını kaybetmiş olur”.

Küfür günahların en büyüğüdür, ve çok tehlikeli bir şerdir. Çünkü; kim onun üzerinde ölürse Cehennem'e girer ve orada ebedi olarak kalır.

İman ise çok büyük bir nimettir. Çünkü; kim onun üzerinde ölürse muhakkak ki Cennet'e girecek ve orada ebedi olarak kalacaktır.

PEYGAMBERLER

İmam Mâlik ve İmam Tirmîzi'nin rivayet ettikleri bir hadis-i şerifte Peygamber efendimiz şöyle buyuruyor:

“أَفْضَلُ مَا قُلْتُ أَنَا وَ النَّبِيُّونَ مِنْ قَبْلِي لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ”

Anlamı:”Benim ve benden önceki Peygamberlerin söylemiş olduğu en faziletli söz لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ”Allâh'tan başka ilâh yoktur” sözüdür.

Allâh-u Teâlâ, Peygamberleri tevhid akîdesiyle ve hak olan din ile yani İslâm dini ile gönderdi.

İslâm, Allâh-u Teâlâ'nın bize ona tâbi olmayı emrettiği dindir. Bütün Peygamberler İslâm dini üzerindydiler ve Allâh'a ibadet ediyorlardı.

Peygamberlerin ilki ‘Âdem'den, sonuncusu Muhammed'e kadar hiçbiri hayatında puta, güneşe ve yıldızlara tapmadı.

Bütün Peygamberler “Allâh'tan başka ilâh yoktur”, diyorlardı.

DUA

{ اللَّهُمَّ تَوَفَّنِي عَلَى الْإِيمَانِ وَاجْعَلْنِي مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ }

“Allâh-umme teveffeniyy aley iman vecaelniyy min ehli Cenneh.”

Manası: “Allâh'ım beni iman üzerine vefat ettir ve Cennet'in ehlerinden eyle”.

PEYGAMBERLERİN SIFATLARI

Allâh-u Teâlâ "EL Enaâm" Sûresinin 86. âyetinde şöyle buyuruyor;

﴿وَكَلَّا فَضَّلْنَا عَلَى الْعَالَمِينَ﴾

Anlamı: "Peygamberlerin hepsi alemlerden daha üstündür".

Allâh-u Teâlâ Peygamberleri yarattı ve yaratıkların en üstünü kıldı. Onlar meleklerden ve diğer insanlardan daha faziletlidir.

Allâh-u Teâlâ Peygamberleri güzel âhlâkla ve iyi sıfatlarla vasıflandırdı. Onlar yalan söylemez, aldatmaz, çalmaz, içki içmez ve küfre düşmezler gibi.

Peygamberler, 'Âdem'den Muhammed'e kadar diğer insanlardan daha güzel olarak yaratılmışlardır.

Müslüman olan, insanın aslının maymundan geldiğine itikad etmez. Çünkü; insanların ilki 'Âdem'dir. 'Âdem'in şekli, sesi ve yüzü güzeldi ve açık, anlaşılabilir bir kelam ile konuşuyordu.

İmam Ahmed'in rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا إِلَّا حَسَنَ الْوَجْهِ حَسَنَ الصَّوْتِ، وَإِنَّ نَبِيَّكُمْ أَحْسَنُهُمْ وَجْهًا
وَأَحْسَنُهُمْ صَوْتًا

Anlamı:"Allâh, sesi ve yüzü güzel olmayan bir Peygamber göndermemiştir, ama sizin Peygamberinizin içlerinde en güzel sesli ve en güzel yüzlü olandır".

ALLÂH RESÛLÜ MUHAMMED

Allâh-u Teâlâ " El-Enbiyâ' ” Sûresinin 101. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴾

Anlamı:”Muhammed, insanlara rahmet olarak gönderilmiştir”.

Allâh-u Teâlâ, Muhammed'i, bütün insanlara Allâh'ı tevhid etmeleri ve O'na ibâdet etmeleri, FAÏDE ve zarar vermeyen putlara tapmamaları, onları küfrün karanlığından imanın nuruna çıkartmak için gönderdi.

Allâh Resûlü, onlara Allâh'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in Allâh'ın Resulü olduğuna şahâdet etmelerini ve farzları yerine getirmelerini, haramlardan kaçınmalarını emretti. Onlara, her kim iman üzerine ölürse ebedi olarak Cennet'te kalacağını ve her kim küfür üzerine ölürse ebedi olarak Cehennem'de kalacağını bildirdi.

DUA

{ اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ (أَوْ أَمْسَيْتُ) أَشْهَدُكَ وَأُشْهَدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ وَمَلَائِكَتَكَ
وَجَمِيعَ خَلْقِكَ أَنَّكَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُكَ
وَرَسُولُكَ }

Allâh-umme inni eşbahtu (ev emseytu) uşhiduke va uşhidu hemelete Arşike ve meleketike ve cemiae halkike enneke entellâhu le ilêhe ille ente vehdeke lê şerike leke ve enne Muhammeden abduke ve Rasuluke

Manası: ”Allâh'ım! Sabahladım (veya akşam ettim); Seni, Arşını taşıyanlarını, Senin meleklerini ve bütün yarattıklarını, senin Allâh olduğuna, senden başka ilâh olmadığına, ortağın olmadığına ve Muhammed'in senin kulun ve Resûlün olduğuna şahit kıldım”.

MÜKERREM MELEKLER

Allâh-u Teâlâ “Et-Tehrim” Sûresinin 6. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا

يُؤْمَرُونَ﴾

Anlamı:” O’nun (Cehennem’in)başında güçlü, kuvvetli ve Allâh’ın kendilerine buyurduğuna karşı gelmeyen ve emredildiklerini yapan melekler vardır”.

Melekler nurdan yaratılan varlıklardır. Allâh-u Teâlâ onları nurdan yarattı. Ne erkek ne de dişidirler; yemez, içmez, uyumaz ve Allâh'a itaat ederler. Hepsi mümin, salih ve muttaki kullardır.

Melekler sayı bakımından insanlardan çoktur. Onların yeri göklerdir. Değişik görevle görevlendirilmişlerdir. Meleklerin başkanlarından bazıları Cebrâil, Mikâ’il, İsrâfil ve Azrâil’dir.

Cebrâil meleklerin en üstünüdür. Onun görevi Peygamberlere vahiy getirmektir.

Azrâ’il ise; canları almakla mükelleftir.

Mikâ’il ise; yağmurdan ve bitkilerden sorumludur.

İsrâfil ise; Sur’u üflemeyle sorumludur.

Müslüman olan, bütün melekleri sever. Onlara sövmez ve onlarla dalga geçmez.

SEMAVİ KİTAPLAR

Allâh-u Teâlâ insanları hidayete erdirmek için ve Ahiret'te saadetli olabilmeleri için bazı Peygamberlere semavi kitaplar indirdi. Semâvi kitaplar çoktur, fakat en meşhurları 4 tanedir; Bunlar:

- 1- Zebur: İbranice diliyle Dâvûd'a indirildi.
- 2- Hakiki Tevrât: Mûsâ'ya indirildi.
- 3- Hakiki İncil: Süryanice diliyle İsâ'ya indirildi.
- 4- Kur-ân : Arapça diliyle Muḥammed'e indirildi.

Bu kitaplardan başka, yüz Suhuf de indirilmiştir.

DUA

{ رَبَّنَا لَا تُرِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ
{ أَنْتَ الْوَهَّابُ }

Rabbenê lâ tuzıġ kulubenê baade iz hedeytenê ve heb lenê min ledunke raḥmeh, innke entel Vehhêb

Manası:”Rabbimiz, bizleri hidayet ettikten sonra kalplerimizi saptırma ve bizlere rahmet et, şüphesiz ki rahmeti veren bağışlayansın”.

AHİRET GÜNÜ

Allâh-u Teâlâ “El-Hac” Sûresinin 7. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿وَأَنَّ السَّاعَةَ آتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ مَنْ فِي الْقُبُورِ﴾

Anlamı :”Muhakkak ki, kıyamet gelecektir bundan hiç şüphe yoktur. Allâh bütün kabirlerde olan kişileri diriltecektir”.

Ahret günü kıyamet günüdür. İsrâfil’in Sur’a ikinci defa üflemesiyle insanların kabirden çıkmasıyla kıyamet günü başlar.

Toprak yemiş olduğu vücutları eskisi gibi iade ettikten sonra can onlara geri verilir. Daha sonra hesap vermek için dağları ve denizleri olmayan bir yerde toplanırlar. Bu yere değişen yer denilir.

Ondan sonra insanın amelleri biri sevaplar diğeri ise günahlar için oluşan iki kefeli mizan (terazi)da tartılır. Kâfirin hiç sevabı yoktur.

Ondan sonra Allâh-u Teâlâ salih olan müminleri azapsız Cenneti’ne girdirir. Fasık (günakar) olan müminlerin bir kısmını ise Allâh affeder, azapsız Cennet’e girdirir; bir kısmını da Cehennem’de azablandırır. Azablandırdıktan sonra Cenneti’ne girdirir.

Kâfirler ise kesinlikle Cennet’e giremezler. Onlar Cehennem’e girip orada ebedi olarak kalacaklar.

KADERE İMAN

Allâh-u Teâlâ “El-Kamer” Sûresinin 49. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴾

Anlamı: ”Her şey Allâh’ın takdiri ile yaratılmıştır”.

Allâh-u Teâlâ bütün yaratıkların yaratıcısıdır. Bunlara iyi, kötü, acı, tatlı, hayır ve şer olan her şey de dahildir.

Allâh-u Teâlâ insanı ve insanın amelini yarattı. Bu amellerden salih olan ameller Allâh’ın takdiri, yaratmasıyla, rızasıyla ve sevgisiyledir. Kötü ameller ise Allâh’ın rızası ve sevgisiyle değil, O’nun takdiri ve yaratmasıyla.

Bu alemde hasıl olan her şey, hayır olsun şer olsun Allâh’ın iradesiyle, takdiriyle ve ilmi ile olur.

İmam Ebu Davud’un rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

“ مَا شَاءَ اللَّهُ كَانَ وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ ”

Anlamı: “ Allâh’ın dilediği olur, dilemediği olmaz”.

Allâh’ın var olmasını dilediği şey muhakkak olur, var olmasını dilemediği şey kesinlikle olmaz.

İBADETLER BÖLÜMÜ (Şafii mezhebine göre)

Birinci ders	:	Abdest	21
İkinci ders	:	Abdesti bozan şeyler	22
Üçüncü ders	:	İstinca	23
Dördüncü ders	:	Ezan ve ikamet	24
Beşinci ders	:	Namazın sahih olmasının şartları	26
Altıncı ders	:	Namazın vakitleri	27
Yedinci ders	:	Sünnet namazları	28
Sekizinci ders	:	Namazın farzları	29
Dokuzuncu ders	:	Namazı bozan şeyler	30
Onuncu ders	:	Cemaat namazı	31
On birinci ders	:	Cuma namazı	32
On ikinci ders	:	Ramadan orucu	33
On üçüncü Ders	:	Zekat	34
On dördüncü ders	:	Hac	35

ABDEST

Allâh-u Teâlâ "El- Mâideh" Sûresinin 6. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَىٰ أَرْجُلِكُمُ
الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَإِلَى الْكَعْبَيْنِ ﴾

Allâh-u Teâlâ, müminlere, namaza kalktıkları zaman yüzlerini ve dirseklerle beraber ellerini yıkamalarını, başlarını mesh edip ayaklarını topuklarla beraber yıkamalarını emrediyor.

Abdestin farzları altıdır. Bunlar:

- 1- Yüzü yıkarken kalpten niyet etmek. Kalpten şöyle der: "Niyet ettim abdest almaya." veya buna benzer niyetler de olur.
- 2- Alnın üst tarafından, çenenin alt tarafına kadar ve kulaktan kulağa yüzü yıkamak.
- 3- Elleri dirseklerle beraber yıkamak.
- 4- Başın bir kısmını meshetmek
- 5- Ayakları topuklarla beraber yıkamak
- 6- Tertip, yani farzları saydığımız sıraya göre yapmak.

Abdestin sünnetlerinden bazıları şunlardır:

- 1- Besmele çekmek.
- 2- Misvakla dişleri temizlemek.
- 3- Elleri yıkamak.
- 4- Ağza su vermek.
- 5- Burna su vermek.
- 6- Bütün başı mesh etmek.
- 7- Kulakları meshetmek (içini ve dışını).
- 8- El ve ayak parmaklarının arasını temizlemek.
- 9- Taharet, yani yıkamayı üçer defa yapmak.
- 10- Sağdakileri soldakilerden önce yapmak.
- 11- Organ kurumadan önce, sonraki organı yıkamak.
- 12- Organları ovalayarak yıkamak.

ABDESTİ BOZAN HALLER

Abdesti bozan hallerden bazıları şunlardır:

- 1- Ön ve arka avretten herhangi bir şeyin çıkması.
- 2- Sirtüstü, karın üstü, sağ ve sol omzun üzerinde uyumak.
- 3- Cinsel organa veya arka avrete, necasetin çıktığı yere avuç içiyle, engel olmaksızın dokunmak.
- 4- Delilik geçirmek veya bayılmak.

Abdesti bozulan kimsenin, yeni bir abdest almadan namaz kılması, Kabeh'yi tavaf etmesi ve Kur'ân-ı Kerim'e dokunması veya Kur'ân-ı Kerim'i taşıması caiz değildir.

Bazı kelimelerin açıklaması:

Avuç içi: İki elimizi iç taraflarından birleştirdiğimizde ve parmakları açık bir şekilde bıraktığımız zaman içteki görünmeyen kısım avuç içi olarak sayılır.

Engel: Avret yerine dokunulduğunda el ile avret yeri arasında giysi veya eldiven gibi bir şeyin bulunmasıdır.

Abdestte mekruh olan bazı şeyler:

- 1- Meshederken veya yıkarken sebepsiz üç defadan fazla yapmak.
- 2- Abdest esnasında "Allâh'ın zikri" veya hayırlı kelamın dışında konuşmak
- 3- Abdest alırken çok su kullanmak.

İSTİNCA

Ön avretten idrar veya arka avretten gaita (dışkı) gibi yaş olarak çıkan her şeyden istinca etmek, yani temizlenmek farzdır. Gaitadan istinca etmek, sağ elle necaset yerine su dökerken, temizleninceye kadar sol elle ovalamak, idrardan istinca etmek, temizleninceye kadar necaset yerine su dökmektir. Avuç içine su alıp necaset yerini ovalamak doğru değildir. Çünkü bu şekilde necaset dağıtılmış (yayılmış) olur.

Kişiden necaset çıktığı halde istinca etmeden abdest alıp namaz kılsa namazı sahih olmaz.

UYARI

Hava kaçırmadan dolayı istinca etmek farz değildir.

Allâh-u Teâlâ “El-Bakarah” Sûresinin 222. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ﴾

Anlamı:”Allâh-u Teâlâ tövbe edenleri ve temizlenenleri sever”.

EZAN ve İKAMET

Ezan;

Namaz vakti girdiğinde ezan okumak sünnettir. Müslümanları namaza çağırmaq için o cemaatten birinin meşcitte sesli bir şekilde özel sözler söyleyerek namaza çağırma olayıdır. Ezanın sözleri şöyledir:

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ	Allâh-u ekbar; Allâh-u ekbar
اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ	Allâh-u ekbar; Allâh-u ekbar
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	Eşhedu enlê ilêhe illallâh
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	Eşhedu enlê ilêhe illallâh
أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ	Eşhedu enne Muḥammeden Rasulullâh
أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ	Eşhedu enne Muḥammeden Rasulullâh
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ	Heyye alaşşalêh
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ	Heyye alaşşalêh
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	Heyye alalfelêh
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	Heyye alalfelêh
اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ	Allâh-u ekbar, Allâh-u ekbar
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	Le ilêhe illallâh

Sabah ezanında müezzinin 2. " Heyye alalfeleḥ " ten sonra iki defa "Aşşalaṭu ḥayrun minen nevm" söylemesi sünnettir.

Ezani dinleyenlerin müezzinin söyledikleri gibi söylemeleri sünnettir. Müezzinin " Heyye alassalêh" ve "Heyye alalfelêh" derken "Le Havle Vele Kuvvete ille Billêh" demeleri de sünnettir.

İkamet;

Ezan okunduktan ve insanlar namaz kılmak için toplandıktan sonra onlardan biri namaz ikameti getirir.

Şöyledir:

اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ

Allâh-u ekbar Allâh-u ekbar

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللهِ

Eşhedu enlê ilêhe illallâh

Eşhedu enne Muḥammed'en Rasûlullâh

حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

Heyye alaşşalêh

Heyye alal felêh

قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ
قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

Ƙad Ƙametişşalêh

Ƙad Ƙametişşalêh

اللهُ أَكْبَرُ اللهُ أَكْبَرُ

Allâh-u ekbar Allâh-u ekbar

لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ

Le ilêhe illallâh

NAMAZIN SAHİH OLMASININ ŞARTLARI

Kişi namazı kılmadan önce, namazının sahih olması için, namazın sahih olma şartlarına dikkat etmesi gerekir.

Namazın sahih olmasının şartlarından bazıları şöyledir:

- 1- İslâm:** Müslüman olmayanın namazı sahih değildir.
- 2- Abdest:** Abdestli olmak.
- 3- Necasetten temiz olmak:** Affedilmeyen necasetten elbisenin, bedeninin, namaz kılınan yerin ve taşıdığı şeylerin tahir (temiz) olması.
- 4- Setrül avret:** Erkeğin diz ve göbek arasını, hür olan kadının da yüz ve eller hariç bütün bedenini örtmesidir.
- 5- Kibleh'e yönelmek:** Namaz kılan kişinin kıyamda iken veya otururken göğsünün , rükuda ve sücutta iken vücudun çoğunun Kâbeh'e yönelmesi demektir.
- 6- Namaz vaktinin girmesi:** Zevelden önce öğle namazı kılınırsa veya güneş batmadan önce akşam namazı kılınırsa o namaz sahih olmaz.
- 7- Mümeyyiz olmak :** Çocuğun sorulan soruyu anlayıp cevap verebilme yaşına gelmesidir.

NAMAZIN VAKİTLERİ

Namaz, Allâh'a ve Allâh Resulü'ne iman ettikten sonraki en hayırlı ameldir. Bundan dolayı her müslümanın ve mükellefin buna dikkat etmesi, her namaz vaktinin nasıl girdiğini ve çıktığını bilmesi farzdır.

1- Sabah namazının vakti:

Fecr-i sadığın çıkmasıyla başlar, güneşin doğmasıyla biter. Fecri sadık; doğuda yatay bir şekilde görünen beyazlıktır.

2- Öğle namazının vakti:

Güneşin gün ortasından batıya kaymasıyla başlar, ikindi namazının vaktinin girmesiyle biter.

3- İkinci namazının vakti:

Bir nesnenin gölgesi , kendi uzunluğu ile istiva gölgesinin uzunluğunun toplanmasıyla başlar, akşam namazı vaktinin girmesiyle biter.

İstiva gölgesi:

Güneşin gökyüzünün ortasında iken bir nesnenin gölgesine denir.

4- Akşam namazının vakti:

Güneşin batmasıyla başlar, yatsı namazının vaktinin girmesiyle biter.

5- Yatsı namazının vakti:

Kırmızı şafağın batmasıyla başlar, fecrin çıkmasıyla biter. Kırmızı şafak batıda görülen kırmızılıktır.

SÜNNET NAMAZLAR

Sünnet namazlar; Peygamber efendimizin belli vakitlerde ve bazı münasebetlerde kıldığı namazlardır. Farz olan namazlar haricindedir. Sünnet olan namazlar, farzlarla kılınan namazlar ve farzlara bağlı olmayan nafile namazlardır.

Farzlara bağlı olan namazlar:

- 1- Sabah namazından önce 2 rekat.
- 2- Öğle namazından önce 4 sonra 2 rekat.
- 3- İkinci namazından önce 4 rekat.
- 4- Akşam namazından sonra 2 rekat.
- 5- Yatsı namazından sonra 2 rekat.

Namaza bağlı olmayan sünnet namazlar çoktur.

Bazıları şöyledir:

- 1- Vitr namazı: Vakti yatsı namazından sonradır. En azı bir, en çoğu onbir rekattır ,en faziletli üç rekattan başlar. Her iki rekattan sonra tahiyat okuyup selam verir, sonra kalkıp bir rekat daha getirir, sonunda tahiyat okur ve selam verir. Ramadan ayının ikinci yarısı, yani 16. gecesinden başlayarak Ramadan'ın sonuna kadar, vitir namazının ikinci rekatın itidalinde Kunut duası okunması sünnettir.
- 2- Teravih namazı: Ramadan ayı içerisinde, yatsı namazından fecir çıkana kadar her gece kılınır. Yirmi rekat olup ikişer ikişer kılınır. Hepsini cemaatle kılması ve sonunda da cemaatle vitir namazı kılması sünnettir.
- 3- Duha namazı: Vakti güneş çıktıktan bir mızrak boyu olduktan sonra göğün tam ortasına gelinceye kadardır. İki, dört, altı, sekiz rekat kılınıp her iki rekattan sonra selam vermesi sünnettir.
- 4- Tehiyetül mescid namazı: Mescide girerken eğer içinde oturmak istiyorsa oturmadan önce iki rekat kılması sünnettir. Bilmeyerek veya cahilliğinden dolayı kılmayı unutmuşsa oturduktan sonra yine kılabilir.

NAMAZIN FARZLARI

Namazın farzları ve sünnetleri vardır. Farzlar; onunla namaz kılınır, onlarsız namaz sahih olmaz ama sünnetiz namaz sahih olur. Ancak bu sünnetlerin sevabını kaybetmiş olur. Namazın farzları **17** tanedir:

- 1- Niyet etmek.
- 2- Tekbiretul ihram, yani namazın başında "Allâh-u ekbar " demektir.
- 3- Farz namazına gücü yetiyorsa ayakta kılmak.
- 4- El-Fatiḥah'ı besmeleyle, şeddelerle ve harfleri mahreçlerinden çıkararak okumak.
- 5- Rûku.
- 6- Rûku da itminan. İtminan: Dış organların durdurulmasıdır.
- 7- İtidal (doğrulmak).
- 8- İtidalde itminan.
- 9- İki secde yapmak.
- 10- Sücutta itminan.
- 11- İki secde arasında oturmak.
- 12- İki secde arasındaki oturuşta itminan.
- 13- Son teşehhüt ve sonrası için oturmak.
- 14- Son teşehhüt.
- 15- Peygamberimize salavat getirmek.
- 16- Selam vermek.
- 17- Tertip (sırayla yapmak).Kişi, bilerek rükudan önce secde yaparsa namazı bozulur.

NAMAZI BOZAN HALLER

Müslümanın namazı, aşağıdaki haller yüzünden bozulur:

- 1- Namazda olduğunu bilerek insanların normal kelamıyla konuşmak. Ancak namazda olduğunu unutarak az bir şey konuşursa namazı bozulmaz.
- 2- Namazda olduğunu bilerek, az bile olsa birşey yemek ve içmek.
- 3- Namaz esnasında art arda üç hareket yapmak.
- 4- Namaz kılarken atlamak veya oyun amacıyla hareket yapmak (elini, gözünü oyun amacıyla hareket ettirmesi gibi.)
- 5- Bilerek bir fiili rüküandan daha fazla yapmak. Bir rekatta bilerek üç secde yapmak gibi.
- 6- Namazda, namaz esnasında abdesti bozmak. Hava kaçırmak gibi.

Namaz kılan bir kimsenin namazının bozulmaması için saydığımız şeylere dikkat etmesi gerekir.

CEMAAT NAMAZI

İmam Müslim'in rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاةِ الْفَدِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً

Anlamı: “Cemaatle kılınan namaz, tek başına kılınan namazdan 27 kat daha faziletlidir”.

Cemaat namazı farzı kifayedir. Yani her müslümanın namazını cemaatle kılması farz değildir. Ama müslümanların bir kısmının cemaatle kılması farzdır.

Kim cemaatle namaz kılmak istiyorsa bazı şeylere dikkat etmesi gerekir. Bunlardan bazıları şöyledir:

- 1- İmamın gerisinde durmak. İmamdan sonra tekbiri ihram getirmek.
- 2- Namazını cemaatle kılmaya niyet etmek. Örnek: kalple şöyle der:
“Niyet ettim öğlenin farzını cemaatle kılmaya”.
- 3- İmama tâbi olmak. Yani, imamdan sonra namazın hareketlerini yapmak. Rükuda, secdede imamı geçmemek.
- 4- İmamla beraber “El-fatihah”dan sonra “Âmin” demek.
- 5- İmamdan önce selam vermemek, verilirse namaz bozulur.

UYARI

Cemaatle kılınan namazda erkek, bayan imama tâbii olamaz. Ama erkek ve bayan, mümeyyiz olan çocuğa tâbii olabilirler.

CUMA NAMAZI

Cuma namazını Allâh-u Teâlâ erkek, hür, baliğ, akıllı, mukim ve mazereti olmayan her müslümana farz kılmıştır. Kadın; köle, çocuk, deli, misafir ve şer-i bir mazereti olana cuma namazı farz değildir. Şer-i olan mazeret; müslüman olan kişi çok hasta ise mescide gitmekte çok zorluk çekiyorsa şer-i bir mazeret sayılır. Cuma namazı, cuma günü öğle namazı yerine iki rekat kılınır .

Cuma Namazının Şartları:

- 1- Öğle namazı vakti girdikten sonra kılmak.
- 2- Ondan önce iki hutbe okumak.
- 3- Kırk erkek, cemaatle kılmak.

UYARI

Kim Cuma namazını kaçırsa öğle namazını kılar. Çünkü Cuma namazı iki rekat kaza olarak kılınmaz.

FAİDE

Cuma gününde Peygamberimize bol bol salavat getirmek sünnettir.

İmam Ebu Davud'un rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

إِنَّ مِنْ أَفْضَلِ أَيَّامِكُمْ يَوْمُ الْجُمُعَةِ فَأَكْثَرُوا مِنَ الصَّلَاةِ عَلَيَّ فِيهِ فَإِنْ صَلَّاتِكُمْ مَعْرُوضَةً عَلَيَّ

Anlamı: “Sizin günlerinizin en hayırlı günlerinden biri de cuma günüdür. O günde bana çok salavat getirin, çünkü bana ulaşırlar”.

RAMADAN ORUCU

Allâh-u Teâlâ “El-Bakarah” Sûresinin 183. Âyetinde söyle buyuruyor:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ

تَتَّقُونَ ﴾

Allâh-u Teâlâ, orucun bizden öncekilere farz kılındığı gibi, bize da farz kılındığını bildiriyor. Belki takva sahibi oluruz diye.

Oruç: Yemekten, içmekten ve diğer orucu bozan şeylerden fecirden güneşin batmasına kadar kendisini korumakla, o günün gecesinde yapılan niyetle olur. Kalbiyle şöyle der: “Niyet ettim Allâh rızası için bu senenin Ramadan ayının yarınki orucunu tutmaya”.

Orucu bozan hallerden bazıları şöyledir:

- 1- Az bile olsa bilerek bir şey yemek ve içmek. Ancak oruçlu olduğunu unutarak az yer veya içerse orucu bozulmaz.
- 2- Bilerek kusmak. Parmağı ağza sokarak kusmak gibi orucu bozar. Ancak; kendi isteği dışında kusarsa ve kustuğunu (ağızındakini) geri yutmazsa bozulmaz.
- 3- Kulağa, burna damla damlatmak. O ilaç mideye varırsa orucu bozulur. Ancak göze damla damlatmak orucu bozamaz.

Hasta olan bir kimse oruç tutmasının kendisine zarar vereceğini bilir ise oruç tutmayabilir veya orucunu bozabilir.

ZEKAT

Allâh-u Teâlâ “El- Ba_ğarah” Sûresinin 43. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿ وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ ﴾

Allâh-u Teâlâ namazı kılmamızı ve zekatı vermemizi emrediyor.

Zekat, İslâm'ın en büyük emirlerindendir. Allâh-u Teâlâ, üzerine zekat farz olan zengin müslümana kendi malından bir kısmını belirli kişilere dağıtmasını farz kılmıştır. Bu kişiler, şariat kurallarına göre belirlenmiştir. Onlar da fakir ve miskin gibilerdir.

Fakirler: Zaruri olan ihtiyaçlarının yarısını bulamayanlardır.

Miskinler: Zaruri olan ihtiyaçlarının yarısını bulup tümünü bulamayanlardır.

Zekat, bazı şeylerde farzdır. Bunların bazıları şunlardır:

- 1- İnek, deve, keçi ve koyunlar.
- 2- Altın ve gümüş
- 3- Yiyecek ekinler (buğday ve pirinç gibi)
- 4- Ticaret malları

Fıtır zekatı da farzdır. Ramadan ayı girdiğinde ve bayramın birinci günü güneşin batmasından önce verilen zekattır. Onun şartları vardır.

HAC

Allâh-u Teâlâ “ ’Âli- İmrân” Sûresinin 97. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا﴾

Anlamı:” Gücü yetenin hacca gitmesi Allâh'ın hakkıdır”.

Hac İslâm'ın en büyük emirlerindendir. Gücü yeten bir kimsenin hayatında bir kere hacca gitmesi farzdır.

Haccın 5 tane farzı vardır. Onlarsız hac sahih olmaz.

- 1- İhram, yani niyet etmek.
- 2- Arafat'ta durmak.
- 3- İfade tavafı yapmak, yani vaktinde ve şartlarına uyarak Kabeh etrafını 7 kere dönmek
- 4- Saii yapmak, yani Safa ve Merve arasında 7 kere gidip gelmek
- 5- Saçı kesmek veya kısaltmak, yani saçın tümünü kesmek veya bir kısmını kısaltmak velev ki 3 kıl bile olsa. Bayan ise saçını kısaltır ama kestirmez.

İBADETLER BÖLÜMÜ (Hanefi Mezhebine Göre)

Birinci ders	:	Abdest	37
İkinci ders	:	Abdesti bozan şeyler	38
Üçüncü ders	:	İstinca	39
Dördüncü ders	:	Ezan ve ikamet	40
Beşinci ders	:	Namazın sahih olmasının şartları	42
Altıncı ders	:	Namazın vakitleri	43
Yedinci ders	:	Sünnet namazları	44
Sekizinci ders	:	Namazın farzları	45
Dokuzuncu ders	:	Namazı bozan şeyler	46
Onuncu ders	:	Cemaat namazı	47
On birinci ders	:	Cuma namazı	48
On ikinci ders	:	Ramadan orucu	49
On üçüncü Ders	:	Zekat	50
On dördüncü ders	:	Hac	51

ABDEST

Allâh-u Teâlâ "El- Mâideh" Sûresinin 6. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ
وَأَمْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ ﴾

Allâh-u Teâlâ bu âyette, müminlere, namaza kalktıkları zaman yüzlerini ve dirseklerle beraber ellerini yıkamalarını, başlarını mesh edip ayaklarını topuklarla beraber yıkamalarını emrediyor.

Abdestin farzları dördtür. Bunlar:

- 1- Bütün yüzü yıkamak
- 2- Elleri dirseklerle beraber yıkamak
- 3- Başın dörtte birini mesh etmek
- 4- Ayakları topuklarıyla beraber yıkamak

Abdestin sünnetlerinden bazıları şunlardır:

- 1- Besmele çekmek.
- 2- Misvak kullanmak
- 3- Elleri yıkamak
- 4- Ağız su ile çalkalamak
- 5- Burna su çekip burnu temizlemek
- 6- Başın tümünü mesh etmek
- 7- Kulakların içini ve dışını yeni bir su ile silmek
- 8- El ve ayak parmaklarını ovalamak
- 9- Sağı soldan önce yapmak
- 10- Yıkınacak rükünleri üçer defa yapmak
- 11- Organları ovalamak
- 12- Aralıksız yıkamak yani bir önceki uzuv kurumadan diğerini yıkamak

ABDESTİ BOZAN HALLER

Abdesti bozan hallerden :

- 1- Ön ve arka avretten çıkan her şey
- 2- Ağızdan ve burundan başka herhangi bir organdan yanlarına taşacak kadar kan çıkması
- 3- Ağız dolusu kusmak
- 4- Bağdaş kurup uyumanın dışındaki bütün uyuma şekilleri
- 5- Bayılmak ve delirmek
- 6- Rükulu ve secdeli bir namazda kahkahayla gülmek (baliğ olmayan hariç).

Abdesti bozulan kimsenin, yeni bir abdest almadan namaz kılması, Kabeh'yı tavaf etmesi ve Kur'an-ı Kerim'e dokunması caiz değildir.

.Abdestin mekruhlarından:

- 1- Meshederken veya yıkarken üç defadan fazla yapmak.
- 2- Abdest esnasında " Allâh'ın zikri " veya hayırlı kelamın dışında konuşmak .
- 3- Abdest alırken çok su kullanmak.
- 4- Yüzü yıkarken suyu şiddetle yüze çarpmak.
- 5- Özürsüz olarak başkasının yardımı ile abdest almak.

İSTİNCA

Ön avretten çıkan idrar veya arka avretten çıkan gaita (dışkı) gibi her şeyden istinca etmek yani temizlenmek gerekir. Gaitadan istinca etmek, sağ elle necaset yerine su dökerken, temizleninceye kadar sol elle silmek, idrardan istinca etmek, temizleninceye kadar necaset yerine su dökmektir.

Su elindeyken necaset yerini ovalamak yeterli değildir. Çünkü necaseti dağıtmış olur.

UYARI

Hava kaçırmadan dolayı istinca etmek farz değildir.

Allâh-u Teâlâ “El-Bakarah” Sûresinin 222. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ﴾

Anlamı:”Allâh-u Teâlâ, tövbe edenleri ve temizlenenleri sever”.

EZAN ve İKAMET

Ezan;

Namaz vakti girdiğinde ezan okumak sünnettir. Müslümanları namaza çağırmaq için, cemaatten birinin mescitte sesli bir şekilde özel sözler söyleyerek namaza çağırma olayıdır. Ezanın sözleri şöyledir:

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ	Allâh-u ekbar; Allâh-u ekbar
اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ	Allâh-u ekbar; Allâh-u ekbar
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	Eşhedu enlê ilêhe illallâh
أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	Eşhedu enlê ilêhe illallâh
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ	Eşhedu enne Muḥammeden Rasulullâh
أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ	Eşhedu enne Muḥammeden Rasulullâh
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ	Heyye alaşşalêh
حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ	Heyye alaşşalêh
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	Heyye alalfelêh
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ	Heyye alalfelêh
اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ	Allâh-u ekbar, Allâh-u ekbar
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ	Le ilêhe illallâh

Sabah ezanında müezzinin 2. " Heyye alalfelêh " ten sonra iki defa "Assalatu hayrun minen nevm" söylemesi sünnettir.

Ezanı dinleyenlerin müezzinin söyledikleri gibi söylemeleri sünnettir. Müezzinin“ Hayya alassalêh”ve”Hayya alalfelêh” derken Le Havle Vele Kuvvete ille Billêh” demeleri de sünnettir.

İkamet;

Müezzin ezanı bitirdikten sonra ve insanlar farz olan namazı kılmak için toplandıktan sonra onlardan biri ikameti getirir şöyle der:

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ

Allâh-u ekbar Allâh-u ekbar

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ

Allâh-u ekbar Allâh-u ekbar

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Eşhedu enlê ilêhe illallâh

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Eşhedu enle ilêhe illallâh

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

Eşhedu enne Muḥammed'en Rasulullâh

أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

Eşhedu enne Muḥammed'en Rasulullâh

حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ

Heyye alaşşalêh

حَيَّ عَلَى الصَّلَاةِ

Heyye alaşşalêh

حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

Heyye alalfelêh

حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ

Hayye alalfelêh

قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

Kad kametişşalêh

قَدْ قَامَتِ الصَّلَاةُ

Kad kametişşalêh

اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ

Allâh-u ekbar Allâh-u ekbar

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Le ilêhe illallâh

Ezandan ve İkametten sonra Peygamber efendimize salavat getirmek sünnettir.

NAMAZIN SAHİH OLMASININ ŞARTLARI

Kişi namazı kılmadan önce, namazının sahih olması için namazın sahih olma şartlarına dikkat etmesi gerekir.

Namazın sahih olmasının şartlarından:

- 1- İslâm: Müslüman olmak. Müslüman olmayanın namazı sahih değildir.
- 2- Abdest: Boy ve normal abdestli olmak.
- 3- Affedilmeyen necasetten elbisenin, bedeninin namaz kıldığı yerin ve taşıdığı şeylerin(Necasetli bir kağıdı üzerinde bulundurması gibi)tahir olması.
- 4- Setrül avret: Avret yerlerini örtmek. Erkeğin diz ve göbek (diz ve göbek dahil) arasını, hür olan kadının da yüz, eller (bilekliğe kadar) ve ayaklar (bilekliğe kadar) hariç bütün bedenini örtmesi.
- 5- Kibleh'e yönelmek: Namaz kılan kişinin kıyamda iken veya otururken göğsünün; rükuda ve sücutta iken vücudun çoğunun Kâbeh'e yönelmesi demektir.
- 6- Namaz vaktinin girmesi: Namazın vakti girmeden önce, mesela, zevalden önce öğle namazı kılınrsa veya güneş batmadan önce akşam namazı kılınrsa o namaz sahih olmaz.
- 7- Mümeyyiz olmak : Çocuğun sorulan soruyu anlayıp cevap verebilme yaşına gelmesidir.

NAMAZIN VAKİTLERİ

Namaz, Allâh'a ve Resulüne iman ettikten sonraki en hayırlı ameldir. Bundan dolayı her müslümanın ve mükellefin buna dikkat etmesi, her namaz vaktinin nasıl girdiğini ve çıktığını bilmesi farzdır.

1- Sabah namazının vakti:

Fecr-i sadığın çıkmasıyla başlar, güneşin doğmasıyla biter. Fecri sadık doğuda yatay bir şekilde görünen beyazlıktır.

2- Öğle namazının vakti:

Güneşin gün ortasından batıya kaymasıyla başlar, ikindi namazının vaktinin girmesiyle biter.

3- İkinci namazının vakti:

Bir nesnenin gölgesi , kendi uzunluğunun iki katı (Ebu Yusuf ve eş-Şeybani'ye göre bir katı) ile istiva gölgesinin uzunluğunun toplanmasıyla başlar, akşam namazı vaktinin girmesiyle biter.

İstiva gölgesi: Güneşin gökyüzünün ortasında iken bir nesnenin gölgesine denir.

4- Akşam namazının vakti:

Güneşin batmasıyla başlar, yatsı namazının vaktinin girmesiyle biter.

5- Yatsı namazının vakti:

Kırmızı şafağın batmasıyla başlar, fecrin çıkmasıyla biter. Kırmızı şafak batıda görülen kırmızılıktır. Başka bir görüşe göre beyaz şafağın batmasıyla başlar. Beyaz şafak, kırmızı şafaktan sonra çıkan beyazlıktır.

SÜNNET NAMAZLAR

Sünnet namazlar; Peygamber efendimizin belli vakitlerde ve bazı münasebetlerde kıldığı namazlardır. Farz olan namazlar haricindedir. Sünnet olan namazlar, farzlarla kılınan namazlar ve farzlara bağlı olmayan nafil namazlardır.

Farzlara bağlı olan namazlar:

- 3- Sabah namazından önce 2 rekat.
- 4- Öğle namazından önce 4 sonra 2 rekat.
- 3- İkinci namazından önce 2 rekat.
- 4- Akşam namazından sonra 2 rekat.
- 5- Yatsı namazından önce 4 sonra 2 rekat.

Namaza bağlı olmayan sünnet namazlar çoktur.

Bazıları şöyledir:

1- Vitir Namazı: Vakti yatsı namazının vaktindedir. Vitir namazı üç rekattır. Akşam namazı gibi kılınır. İkinci rekatta tahiyat okunur, sonra kalkıp üçüncü rekata kalkar, rukuâ inilmeden kunut duası okunur ve en sonunda tahiyat ve salavatı okur ve selam verir.

2- Teravih Namazı: Ramadan ayı içerisinde, yatsı namazından fecir çıkana kadar her gece kılınır. Yirmi rekat olup ikişer veya dörder rekat olarak kılınır. Hepsini cemaatle kılması ve sonunda da cemaatle vitir namazı kılması sünnettir.

3- Duha (Kuşluk) Namazı: Vakti güneş çıktıktan bir mızrak boyu (yaklaşık 20 dakika) olduktan sonra göğün tam ortasına gelinceye kadardır. En azı iki en çoğu 12 ama toplam sekiz rekat kılınması daha faziletlidir.

4- Tehiyetul Mescit Namazı: Mescide girerken oturmadan önce (kerahet vakti dışında) iki rekat kılması sünnettir. Bilmeyerek veya cahilliğinden dolayı kılmayı unutmuşsa oturduktan sonra yine kılabilir.

NAMAZIN FARZLARI

Namazın farzları, vacipleri ve sünnetleri vardır. Farzlarla namaz kılınır. Fazlardan biri eksik olursa namaz sahih olmaz. Vacilerden biri eksik olursa namaz sahih olur ancak haramdır ama sünnetlerden biri eksik olur namaz sahih olur. Ancak bu sünnetlerin sevabını kaybetmiş olur. Namazın kendi rükünleri **6** tanedir:

- 1- Tekbiretul İhram, yani namazın başında "Allâh-u ekbar " demektir.
- 2- Farz namazına gücü yetiyorsa ayakta kılmak.
- 3- Kıraât.
- 4- Rükü.
- 5- İki secde yapmak.
- 6- Son teşehhud için oturmak

NAMAZIN VACİPLERİ

- 1- Namazın ilk iki rekatında "el-Fatihah" sûresini okumak.
- 2- Namazın ilk iki rekatında "el-Fatihah" sûresini okuduktan sonra uzun bir veya kısa üç âyet okumak.
- 3- Rukuda ve secdelerde beklemek.
- 4- Rukudan sonra doğrulmak.
- 5- Namazın fiili farzlarını ve vacipleri sırayla yapmak
- 6- Üç ve dört rekatlı namazlarda ikinci rekattan sonra Birinci tehiyyeti okumak için oturmak.
- 7- Birinci tehiyyâti okumak
- 8- Son oturuşta tehiyyeti okumak
- 9- Sesli olan namazlarda sesli okumak
- 10- Namazın sonunda selam vermek

NAMAZI BOZAN HALLER

Müslüman'ın namazı aşağıdaki haller yüzünden bozulur:

- 1- Namazda insanların normal kelamıyla konuşmak
- 2- Namazda az bile olsa bir şey yemek veya içmek.
- 3- Namaz esnasında çok hareket yapmak.
- 4- Namaz esnasında elbisesine, bedenine veya namaz kıldığı yere bir necaset bulaşması.
- 5- Namazın farzlarından herhangi birini bilerek yapmamak
- 6- Bilerek bir fiili rükün daha fazla yapmak. Bir rekatta bilerek üç secde yapmak gibi.
- 7- Namaz esnasında abdesti bozmak. Hava kaçırmak gibi.
- 8- Namaz sırasında bayılmak veya cinnet geçirmek.
- 9- Farz olan kıraatı, Kur'an-ı Kerim'e bakarak okumak.

Namaz kılan bir kimsenin namazının bozulmaması için saydığımız şeylere dikkat etmesi gerekir.

CEMAAT NAMAZI

İmam Müslim'in rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

“ صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاةِ الْفَدِّ بِسَبْعٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً ”

Anlamı: “Cemaatle kılınan namaz, tek başına kılınan namazdan 27 kat daha faziletlidir”.

Cemaat namazı sünnet-i mü'ekkededir .

Kim cemaatle namaz kılmak istiyorsa bazı şeylere dikkat etmesi gerekir. Bunlardan bazıları şöyledir:

- 1- İmamın gerisinde durmak. İmamdan sonra tekbiretul İhram getirmek.
- 2- Cuma namazını kılariken namazını cemaatle kılmaya niyet etmek.
Örnek: Kalple şöyle der: “Niyet ettim Cuma'nın farzını cemaatle kılmaya”.
- 3- İmama tâbii olmak. Yani, İmamdan sonra namazın hareketlerini yapmak.
Rükuda, secdede imamı geçmemesi.
- 4- İmamdan çok geç kalmaması.
- 5- İmamdan önce selam vermemesi.
- 6- İmam ile cemaatin kılımış oldukları namazın değişik olmaması.

UYARI

Cemaatle kılınan namazda erkek, bayan imama tâbii olamaz. Ama erkek ve bayan, erkeğe ve mümeyyiz olan çocuğa tâbii olabilirler.

CUMA NAMAZI

Cuma namazını Allâh-u Teâlâ her müslüman, erkek, hür, baliğ, akıllı, mukim ve mazereti olmayana farz kılmıştır. Kadın; köle, çocuk, deli, misafir ve şer'i bir mazereti olana cuma namazı farz değildir. Şer'i olan mazeret, müslüman olan kişi çok hasta ise mescide gitmekte çok zorluk çekiyorsa şer'i bir mazeret sayılır.

Cuma namazı, cuma günü öğle namazı yerine iki rekat kılınır .

Cuma Namazının Şartları:

- 1- Öğle namazı vakti girdikten sonra kılmak.
- 2- Cuma namazından önce iki hutbe okumak.
- 3- İmamdan başka en az üç erkekli, cemaatle kılmak.
- 4- Kılınacağı yer şehir veya şehir hükmünde yerleşim yeri olmak.
- 5- Cumanın, Sultan (Halife) ya da vekili tarafından kıldırılması .
- 6- Genel izin.

UYARI

Kim cuma namazını kaçırırsa öğle namazını kılar. Çünkü cuma namazı iki rekat kaza olarak kılınmaz.

FAİDE

Cuma gününde Peygamberimize bol bol salavat getirmek sünnettir.

İmam Ebu Davud'un rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

إِنَّ مِنْ أَفْضَلِ أَيَّامِكُمْ يَوْمُ الْجُمُعَةِ فَأَكْثَرُوا مِنَ الصَّلَاةِ عَلَيَّ فِيهِ فَإِنَّ صَلَاتِكُمْ مَعْرُوضَةٌ عَلَيَّ

Anlamı: “Sizin günlerinizin en hayırlı günlerinden biri de cuma günüdür. O günde bana çok salavat getirin, çünkü bana ulaştırılır”.

RAMADAN ORUCU

Allâh 'u Teâlâ “El- Baqarah” Sûresinin 183. Âyetinde söyle buyuruyor:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ

Allâh-u Teâlâ, orucun bizden öncekilere farz kılındığı gibi, bize da farz kılındığını bildiriyor. Belki takva sahibi oluruz diye.

Oruç: Yemekten, içmekten ve diğer orucu bozan şeylerden fecirden güneşin batmasına kadar kendisini korumakla, o günün gecesinde yapılan niyetle olur. Kalbiyle şöyle der: “Niyet ettim Allâh rızası için bu senenin, Ramadan ayının yarınki orucunu tutmaya”.

Orucu bozan hallerden bazıları şöyledir:

- 1-Az bile olsa bir şey yemek ve içmek. Ancak oruçlu olduğunu unutarak yer veya içerse bozulmaz.
- 2- Kusmak. Ağız dolusu kadar kusarsa orucu bozulur.
- 3-Kulağa, burna damla damlatmak. O ilaç mideye varırsa orucu bozulur. Ancak göze damla damlatmak orucu bozamaz.

Hasta olan bir kimse orucun kendisine zarar vereceğini bilir ise oruç tutmayabilir veya orucu bozabilir.

ZEKAT

Allâh-u Teâlâ “El- Bakarah” Sûresinin 43. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ ﴾

Allâh-u Teâlâ namazı kılmamızı ve zekatı vermemizi emrediyor.

Zekat, İslâm’ın en büyük emirlerindendir. Allâh-u Teâlâ üzerine zekat farz olan zengin müslümana kendi malından bir kısmını belirli kişilere dağıtmasını farz kılmıştır. Bu kişiler, şeriat kurallarına göre belirlenmiştir. Fakirler ve miskinler gibi.

Miskinler: Zaruri olan ihtiyaçlarının yarısını bulamayanlardır.

Fakirler: Zaruri olan ihtiyaçlarının yarısını bulup tümünü bulamayanlardır.

Zekat bazı şeylerde farzdır. Bunlar da şunlardır

- 1- Mallar
- 2- İnekler, develer, keçi ve koyunlar.
- 3- Altın ve gümüş
- 4- Yiyecek ekinler (buğday ve pirinç gibi)
- 5-Ticaret malları

Fıtır zekatı da farzdır. Ramazan ayı girdiğinde ve bayramın birinci günü güneşin batmasından önce verilen zekattır. Onun şartları vardır.

HAC

Allâh-u Teâlâ “ ’Âli-İmran” Sûresinin 97. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا﴾

Anlamı:” Gücü yetenin hacca gitmesi Allâh'ın hakkıdır”.

Hac İslâm'ın en büyük emirlerindedir. Gücü yeten bir kimsenin hayatında bir kere hacca gitmesi farzdır.

Haccın sahih olabilmesi için 2 tane şartı vardır. Onlarsız hac sahih olmaz.

- 1- İhram, yani niyet etmek.
- 2- Müslüman olmak.

Haccın iki tane rüknü vardır. Bunlar:

- 1- Arafat'ta durmak.
- 2- İfade tavafı yapmak, yani vaktinde ve şartlarına uyarak Kabe'yi 7 kere dönmek

Haccın vacipleri de vardır. Bunlardan bazıları:

- 1- Mikat'te (Hac sınırında) ihrama girmek.
- 2- Saii yapmak, yani Safa ve Merve arasında 7 kere gidip gelmek.
- 3- Cemr-i Akabe'yi bayramın birinci gününde, üç cemre'yi teşrik günlerinde taşlamak.
- 4- Saçı kesmek veya kısaltmak, yani saçın tümünü kesmek veya bir kısmını kısaltmak velev ki 3 kıl bile olsa. Bayan ise saçını kısaltır ama kestirmez.
- 5- Veda' tavafı .Mekke'den ayrılırken yapılan son tavaftır.

51

İSLÂMÎ AHLÂK BÖLÜMÜ

Birinci Ders:	Peygamber efendimizin Ahlâkından	53
İkinci Ders:	Dili korumak	54
Üçüncü Ders:	Yalan	55
Dördüncü Ders:	İhlas ve Riya	56

Beşinci Ders:	Ebeveynlere ihsan etmek	57
Altıncı Ders:	Sılayı rahim	58
Yedinci Ders:	Müslümanlara tevazu etmek	59
Sekizinci Ders:	Haram olan oyunlar	60
Dokuzuncu :	Müslümana saygı göstermek	61
Onuncu Ders:	İlim ve ilim ile amel edenin fazileti	62
On Birinci Ders:	Allâh için sevmek	63

PEYGAMBER EFENDİMİZİN AHLÂKINDAN

Allâh-u Teâlâ “El-Kalem” Sûresinin 4. âyetinde Peygamber Efendimizi vasf ederken şöyle buyuruyor:

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾

Allâh-u Teâlâ bu âyette, Peygamber Efendimizin yüce ahlâk sahibi olduğunu bildiriyor.

İmam Buḥârî'nin rivayet ettiği bir hadis-i şerifte " Ayşe'ye Peygamberimizin ahlâkı hakkında soru sorulduğunda : “ Onun Ahlâkı Ku'ran idi” Cevabını verdi.

Allâh-u Teâlâ Peygamberimiz Muḥammed'i güzel ahlakla vasıflandırdı. Hatta kendi kavminde, sadık ve emin sıfatlarıyla; affedici, cesaretli ve sabırlı olmakla meşhurdu.

İmam Beyḥâkî'nin rivayet ettiğine göre İbn-i ömer şöyle buyuruyor: " Peygamberimizden daha cesur, daha cömert ve daha affedici bir kimse görmedim."

Peygamber Efendimiz hastayı ziyaret ederdi. İster fakir olsun , ister zengin olsun herkesin davetini kabul ederdi. Her zaman tatlı sözlerle iyiliği emreder, kötülüğü nehyederdi. Bunun yanı sıra, insanlara affedici ve güzel ahlâklı olmaları için her zaman öğüt verirdi.

DİLİ KORUMAK

İmam Taberani'nin rivayet ettiğine göre sahabelerden biri diline hitap ederken şöyle dedi: "Ey dil, hayırlı bir şey söyle kazanırsın, pişman olmadan önce şer söylemekten kaçın kurtulursun, çünkü Allâh Resulünün şöyle buyurduğunu duydum: "Âdemoğlunun günahlarının çoğu kendi dilindedir."

Dil, Allâh-u Teâlâ'nin kullarına bahşettiği (nimet ettiği) nimetlerden bir tanesidir. Dil, hacim olarak küçük olmasına rağmen kişiyi Cehennem'e kadar götürür. Bundan dolayı onu hayırlı yollarda kullanmamız gerekir. Allâh'ı zikretmek, Kur'an-ı Kerim okumak, doğruyu söylemek, iyiliği emredip, kötülüğü nehyetmek ve insanların faydası için kullanmak gibi.

Bunun yanı sıra dilimizi Allâh indinde en büyük günah olan küfürden korumak gerekir. Yine dillerimizi yalandan, sövmekten , gıybetten, fitne yapmaktan ,haram ve kötü kelam söylemekten ve Müslümanlara eziyet eden sözlerden korumamız gerekir.

YALAN

İmam İbnu Meceh'in rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

إِيَّاكُمْ وَالْكَذِبَ فَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي لِلْفُجُورِ وَالْفُجُورُ يَهْدِي إِلَى النَّارِ

Anlamı: “Yalandan sakın; çünkü yalan büyük günahlara götürür. Büyük günahlar ise Cehennem’e götürür”.

Yalan, bilerek doğru olmayan şeyleri söylemektir. Şaka da olsa ciddi de olsa haramdır.

İmam Beyhâkî'nin rivayet ettiği bir hadis-i Şerifte, Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

لَا يَصْلِحُ الْكَذِبُ فِي جِدِّ وَ لَا هَزْلٍ

Anlamı: “Yalan, ciddi de olsa şaka da olsa caiz değildir”.

Müslüman olan, tehlikeli durumlara düşmemek için yalan söylemekten sakınsın. Kişi konuştuğu zaman doğru konuşsun, çünkü doğru söylemek salih kulların sıfatlarındandır.

Müslümanlara zarar veren yalan, büyük bir günah olur. Bazı insanların iddia ettikleri beyaz yalan veya bir nisan yalanı dinimizce haram olan yalanlardandır.

İHLAS VE RİYA

Allâh-u Teâlâ “El-Kehf” Sûresinin 110. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾

Anlamı:”Her kim Allâh’ın rızasını kazanmak istiyorsa, salih amelleri yapsın. İbadetleri başkası için değil sadece Allâh için yapsın”.

İmam Buḥari ve İmam Müslim’in rivayet ettikleri bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ

Anlamı: “ Ameller niyetlere bağlıdır”.

Yani, salih amellerin Allâh indinde kabul olması için Allâh rızası için ve sahih bir niyetle olması gerekir.

Riya haramdır. O da Allâh rızası için değil insanlar için yapılan ibadetlerdir. Müslüman, eğer namazı namaz kılıyor denmesi için kılıyorsa riyaya girer. Büyük günaha düşmüş olur ve kıldığı namazın sevabı yoktur.

İbadete kalktığın zaman niyetin sadece Allâh rızası için olmalı. Buna da ihlas denir.

EBEVEYNLERE İHSAN ETMEK

Allâh-u Teâlâ “El- İsrâ’ ” Sûresinin 23. ve 24. âyetlerinde şöyle buyuruyor:

﴿ وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٌ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا ﴾

Allâh-u Teâlâ bu âyette, sadece kendisine kulluk etmeyi, ana-babaya iyi davranmayı, onlardan biri veya her ikisi yaşlanırsa, kendilerine ”öf” bile dememeyi, onları azarlamamayı ve ikisine de güzel söz söylemeyi emrediyor. Yine onları esirgeyerek alçakgönüllülükle üzerlerine kanat germeyi ve “Rabbim küçüklüğümde onlar beni nasıl yetiştirmişlerse, şimdi de Sen onlara (öyle)rahmet et” diyerek dua etmeyi emrediyor.

Müslüman olan bir evladın müslüman olan anne ve babasına karşı her zaman tatlı sözlerle konuşması ve sert davranışlarda bulunmaması ve onlara itaat etmesi gerekir. Bu onların hakkıdır. Allâh-u Teâlâ onlara öf bile denilmemesini, saygılı ve terbiyeli bir şekilde konuşulmasını emretti

İmam Buḥârî'nin rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Allâh Resûlü'ne bir kişi gelip sordu:

"Ey Allâh'ın Resûlü! İnsanlardan en iyi bakmam gereken kimdir?" Peygamber Efendimiz "Annen" dedi, "Ondan sonra" diye sordu. Yine "Annen" dedi . Tekrar "Ondan sonra kim" diye sorduğunda.Yine "Annen" dedi . Tekrar "Ondan sonra kim" diye sorduğunda . "Baban" dedi.

SILAY-I RAHİM

İslâm, “sılay-ı rahim”i emretti. Yani, anne ve babanın akrabalarını ziyaret etmeyi emretti. Bu akrabalara "Erham" denilir. Onları ziyaret etmeye ve yardım etmeye "sılay-ı rahim" denilir.

Bu bağlantıyı kesen kimse Allâh'ın azabını hak etmiş olur.

İmam Buârî'nin rivayet ettiği bir hadisi-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

“ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَاطِعٌ ”

Anlamı:”Sılay-ı rahim’i kesen, Cennet’e giremez”.

Yani, akraba ziyaretini kesen Cennet’e ilk girenlerle beraber giremez; ancak İslâm üzerine ölürse Ahiret’te azabını gördükten sonra Cennet’e girer.

Gücü yeten bir kimsenin akrabasını ziyaret etmesi farzdır. Ancak, misafir ise onların ziyaretine gidemiyorsa mektuplaşarak da olur.

Bu ziyaretlerin istenmeyen şeylere neden olmaması için uzun sürmemesi lazım. En azından Ramadan ayında, bayramlarda, musibetlerde ve düğünlerde ziyaret edilmelidir.

MÜSLÜMANLARA TEVAZU ETMEK

İmam Ahmed'in rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

” لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ وَزْنُ ذَرَّةٍ مِنْ كِبِيرٍ “

Anlamı:” Bir kimsenin kalbinde zerre kadar bile kibir bulunursa Cennet'e giremez”. Yani ilk girenlerle beraber giremez.

İslâm kibirlenmeyi ve kibirlenenleri kötiledi. Kibirlenen; diğer insanları küçümseyerek kendini büyük görendir. Başkasının haklı olduğunu bilerek hakkı kabul etmeyip kişinin yaşını, fakirliğini, zayıflığını veya buna benzer durumlara bakarak kibirlenir. Ona mütekebbirlik taslayıp hakkı kabul etmeye tevazu göstermez.

İmam Müslim'in rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz şöyle buyuruyor:

”الْكِبْرُ رَدُّ الْحَقِّ وَغَمَطُ النَّاسِ“

Anlamı: “Kibirlenmek; hakkı reddetmek ve insanları küçümsemektir”.

Yani, hakkı reddedip kabul etmemektir. İnsanları küçümsemek insanlara kötü bakmaktır.

Kibirlenmek kötü bir sıfattır iyi olmayan ahlâkı gösterir. Müslüman , müslümanlara tevazu gösterir.

HARAM OLAN OYUNLAR

Allâh'ın haram kıldığı oyunlarla oynamak elin günahlarından . Bunlar da çokturlar, bazıları şunlardır: Zar, iskambil gibi oyunlar. Çünkü bu oyunlar fikre ve hesaplamaya değil tahmin ve şansa dayalıdır. Aynı şekilde canlı olan şeylerin resmini çizmek veya heykelini yapmakda haramdır.

Haram olan oyunlar, insanlar arasında fitneye, kavgaya ve kötü şeylere yol açar.

1- Zar oyunu: Başka bir adı var o da “Nerdeşir” o da Fars krallarından birinin adıdır, çünkü o çıkartmıştır.

İmam Ebû Davud ve İmam İbni Mâce'nin rivayet ettikleri bir hadis-i şerifte Peygamber efendimiz şöyle buyuruyor:

مَنْ لَعِبَ بِالنَّرْدِشِيرِ فَكَأَنَّهَا غَمَسَ يَدَهُ فِي لَحْمِ خَنْزِيرٍ وَ دَمِهِ

Anlamı:”Kim zarla oynarsa, sanki elini domuzun etine ve kanına sokmuş gibi olur”.

2- İskambil Oyunu: Zara göre kıyaslanmıştır. Çünkü tahmin ve şansa dayalı olup akla ve hesaba göre oynanmayan her oyun haramdır. Kâğıt oyunu gibi, renkli şekillerle süslenmiş kâğıt (iskambil)oyunları gibi. Domino oyunu, ülkemizde bilinen okey oyunu gibi oyunları oynamak haramdır. Çünkü bu oyunların akıl ve hesaba göre değil hepsi tahmin ve şansa göre oynandığı için haramdır. Bu oyunlar eğer kaybeden kişi ödeyecekse yada kumar oynanırsa günahı daha büyük olur.

3- Ruhu Olan şeylerin Tümünü Resmini çizmek: İster heykeli olsun ister duvarda kabartma olsun,ister kâğıda çizilen resim olsun,ister elbisede nakışlanmış olsun buna benzer şeylerin hepsi haram olup elin günahlarından.. Küçük kızlar için yapılan bebekler bundan istisnadır. Haram olmasının şartlarından biri de resmin tam ve normalde yapılabilecek bir durumda olması gerekir.

MÜSLÜMAN'A SAYGI GÖSTERMEK

Allâh insanı en güzel şekilde yaratmıştır. Gökteki ve yerdekileri insana hizmetçi kılmıştır. Allâh'ın razı olduğu şeylerde kullanmak için ona akıl, dil, iki dudak, iki göz ve iki kulak vermiştir. Allâh kendisinin razı olacağı ve insanın kendisine ibadette bulunmak için yaratmış olduğu azalarını helal yönde kullanmayı emreder.

Allâh-u Teâlâ “Et-Teğâbun” Sûresinin 3. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿ وَ صَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوْرَكُمْ وَ إِلَيْهِ الْمَصِيْرُ ﴾

Anlamı:”Allâh-u Teâlâ, sizi şekillendirdi ve şekillerinizi de güzel yaptı. Dönüş ancak O'nadır”.

Allâh-u Teâlâ mümin olan kullarına diğer kullar üzerine bir fazilet vermiştir. Çünkü mümin olan kul Allâh'ın en büyük olan hakkını eda etmiştir. O da Allâh'ı tevhid etmektir yani birliğine inanmaktır. Mümin olan insanın Allâh nezdinde büyük hürmeti vardır. İslâmiyet ona hürmet etmeyi, asla küçük düşürmemeyi emretmiştir. Ona eziyet etmeyi büyük günah saymış, ona eziyet eden de azabını Ahiret'te görecektir. Sebepsiz yere hakkında gıybet ederse dilin günahlarından bir günah işlemiş olur. Yada haksız yere ona vurursa elin günahlarından olan günahı işlemiştir ve buna benzer.

Allâh-u Teâlâ “El-Hucurat” Sûresinin 11. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ ﴾

Allâh-u Teâlâ, müminlerin birbirine alay etmemelerini emrediyor.

İLİM ve İLİM İLE AMEL EDENİN FAZİLETİ

Allâh-u Teâlâ "El-Mücâdeleh" Sûresinin 11. âyetinde şöyle buyuruyor:

﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ﴾

Anlamı: "Allâh, inananların ve kendilerine ilim verilenlerin derecelerini yükseltir".

İmam Beyhakî'nin rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber efendimiz şöyle buyuruyor:

طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ

Anlamı: "İlim talep etmek her müslümana farzdır."

İlim almak ve dinde fakihlik, nefsin vaktini harcayabileceği en kıymetli şeylerdir. Kişiyi, nefsin ve ailesini Cehennem azabından kurtaracak en güzel yol dîni emirleri yani Allâh'ın emrettiği şeyleri öğrenmektir ve Allâh'ın uzaklaşmamızı emrettiği şeylerden uzaklaşmaktır.

İmam Buharî'nin rivayet ettiği hadis-i şerifte Peygamber efendimiz şöyle buyuruyor:

مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ

*

Anlamı: "Allâh, kimin hakkında hayır isterse onu dinde fakih (âlim) yapar".

İlim ve Faziletli Ahlak

Kişi ilim öğrenip onu tatbik etmediği sürece sâlih bir kul olamaz. Yani dîni emirleri öğrenip onu kendinde tatbik etmelidir. Her kim öğrendikleri ile amel ederse o kişi kalbini ve diğer azalarını Allâh rızası için nasıl kullanacağını bilir. Kişi bu şekilde faziletli ahlâka ulaşır. O zaman kişi kulağını ilim dinlemede, dilini Allâh'ı zikretmede ve öğrenmiş olduğu ilmini millete anlatmakta kullanır.

İmam Buharî'nin rivayet ettiği bir hadis-i şerifte Peygamber efendimiz şöyle buyuruyor:

*بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً

Anlamı: "Bir âyet olsa bile benden tebliğ ediniz."

ALLÂH İÇİN SEVMEK

Peygamber efendimiz –aleyhisselem- kudsi bir hadis-i şerifte şöyle buyuruyor:” Allâh-u Teâlâ şöyle buyuruyor:”

الْمُتَحَابُونَ بِجَلَالِي لَهُمْ مَنَابِرٌ مِنْ نُورِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ

Anlamı:”Benim rızam için birbirini seven müslümanlar, kıyamet gününde onlara nurdan minberler vardır”.

Yine sahih olan bir hadis-i şerifte Peygamber efendimiz şöyle buyuruyor:

سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ

Anlamı:”Yedi sınıf insan vardır ki Allâh, onları kıyamet gününde, Arşın gölgesinden başka hiçbir gölgenin bulunmadığı o günde gölgelendirir”. Bu yedi sınıftan biri de birbirlerini Allâh rızası için seven iki kişidir.

Birbirini Allâh için sevmek; Müslüman kendi nefsi için sevip arzuladığı şeyi müslüman kardeşine de sevmelidir. Onu fiilde de sözde de kandırmaz; onu bir hayır üzerinde görürse onun için sevinir ve onu şer üzerinde görürse ona bu ameli süslemez ve gücü yettiğince suskun kalmaz, ona nasihat eder ve fasid olan amelden vazgeçirmeye çalışmalıdır. Mesela, namazı terkediyorsa onu namaza irşad etmeli ve terketmenin cezasından uyarmalı. Aynı şekilde ondan kötü huy görürse ona nasihat etmeli ve ondan kurtulmasına yardımcı olmalıdır. Eğer onu din ilminde cahil olduğunu bilirse, gerçek sahih din ilmini öğretecek kişileri göstermelidir.

Birbirini Allâh için sevenler, Peygamber efendimizin bildirdiği gibi Cennet’e girmeden önce Allâh onları arşın gölgesinde nurdan minberlere oturtacaktır. İnsanlar hayret ederler, hatta Peygamberler ve şehidler onların hakkında “onlara ne mutlu” derler. Peygamberler onlardan dereceleri daha yüksek olmasına rağmen böyle derler ve onlar için sevinirler. Ama kâfirler güneşin sıcağında eza çekecekler.

Birbirini Allâh için sevenler bunlardır. İyilikte ve takvada birleşir, şerde günahlarda birleşmezler. Dünya ve şahsi menfaati değil, onları Allâh’ın taati birleştirir. Birbirini aldatamaz, hıyanet etmez ve şerre, zulme ve sapıklığa yardım etmez. Sadece ve sadece birbirini Allâh rızası için severler. Onlardan biri olmaya gayret et.

ŞAFİİ VE HANEFİ MEZHEBİNE GÖRE

İSLÂMÎ KÜLTÜR

GENÇLER İÇİN

SERİ

3

